

quinq; milium. et latitudo decem milium. Et non
 uenundabunt. et eo neq; mutabunt. nec tunc
 ferentur primitie terre. quia sanctificatae sunt
 domino. Quinq; milia autem qui supersunt in
 latitudine per uiginti quinq; milia. prophana
 erunt urbis. in habitaculum et in subur-
 bana. et erit ciuitas in medio eius. et he-
 mensura eius. A plaga septentrionali quinq;
 quingenta quatuor milia. et ad plagam
 meridianam quingenta et quatuor milia.
 et ad plagam orientalem. quingenta
 et quatuor milia. et ad plagam occidentalem.
 quingenta et quatuor milia. Erunt
 autem suburbana ciuitatis. ab aquilone
 ducenta quingenta. et in meridiem
 ducenta quingenta. et ad orientem
 ducenta quingenta. et ad mare ducenta
 quingenta. Quod autem reliquum
 fuerit in longitudine secundum primitias san-
 ctuarii. decem milia in orientem. et decem mi-
 lia ad occidentem erunt. sicut primitie san-
 ctuarii. Erunt fruges eius in panes.
 hi qui seruiunt ciuitati. Seruientes autem
 ciuitati. opabantur et omnibus tribubus
 israel. Omnes primitie uiginti quinq; mi-
 lium. per uiginti quinq; milia in quadrum
 separabuntur. in primitias sanctuarii. et pos-
 sessionem ciuitatis. Quod autem reliquum
 fuerit. principis erit. ex omni parte pri-
 mitiarum sanctuarii et possessionis ciuitatis.
 et regione uiginti quinq; milium primiti-
 arum usque ad terminum orientalem. Sed et
 amari et regione uiginti quinq; milium.
 usque ad terminum maris. similiter in par-
 tibus principis erit. Et erunt primitie
 sanctuarii. et sanctuarium templi in medio eius.
 de possessione autem leuitarum. et de pos-
 sessione ciuitatis. in medio partium prin-
 cipis. Et erit in terminum iuda. et in ter-
 minum beniamin. et ad principem parte

bit. Et reliquis tribubus a plaga orientali
 usque ad plagam occidentalem. beniamin
 una et contra terminum beniamin a pla-
 ga orientali usque ad plagam occidentalem.
 symeon una. et super terminos symeonis
 a plaga orientali usque ad terminum occi-
 dentis ysachar una. et super terminum
 ysachar. a plaga orientali usque ad pla-
 gam occidentalem zabulon una. et super
 terminum zabulon. a plaga orientali usque
 ad plagam maris gad una. et super ter-
 minum gad. ad plagam austrum in meridie.
 Et erit finis de thamar usque aquas
 contradictionis chades. hereditas con-
 tra mare magnum. Hec est terra quam
 mittetis in sortem tribubus israel. et hec por-
 tiones earum ait dominus deus. et hic egressus
 ciuitatis. A plaga septentrionali quin-
 genta et quatuor milia mensurabis. Et
 portes ciuitatis omnibus tribus israel. Portes
 tres a septentrione. Porta ruben una.
 porta iuda una. porta leui una. Et ad pla-
 gam orientalem quingenta et quatuor
 milia. et portes tres. Porta ioseph una.
 porta beniamin una. porta dan una. Et
 ad plagam meridianam quingenta qua-
 tuor milia metieris. Porta symeon una.
 porta ysachar una. porta zabulon una.
 Et ad plagam occidentalem quingenta
 quatuor milia. Portes eorum tres. Porta
 gad una. porta aser una. porta nep-
 talum una. Per circuitum decem et octo
 milia. et nomen ciuitatis ex illa die do-
 minus ibidem. *Explicit. Incipit plog. b. iheros.*
ANIEL *in danielis or. ppham.*
 prophetam iuxta sep-
 tuaginta uerbes
 domini saluatoris ecclesie
 non legunt. uentel

theodotionis editione: et hoc cur accide-
rit nescio. Sive enim quia sermo chaldai-
cus est. et quibusdam proprietatibus a uero
eloquio discrepat. noluerunt septuaginta
interpretres eadem linguarum lineas in transla-
tione seruare. sive sub nomine eorum
ab alto nescio quo non satis chaldeam lin-
guam sciente editus liber est. sive ali-
ud quid cause extiterit ignorans. hoc u-
num affirmare possum. quod multum
a ueritate discordet. et recto iudicio re-
pudiatus sit. Sciendum quippe danielem
maxime et ezdram hebraicis quidem
litteris sed chaldaico sermone conceptos.
et unam ^{percomen}theremyc. $\eta \text{ H } \rho \text{ Y } \text{ K O } \text{ M } \text{ H } \text{ H}$. iob
quoque cum arabica lingua plurimam ha-
bere societate. Denique et ego adole-
sculus. post quinquaginta et tullii lectionem
ac florentis rethoricos. cum me in linguarum
huius putrimis reclusissem. et multo sudore
multoque tempore uix cepissem anhelanti
a stridentiaque uerba resonare. et quasi per
criptam ambulans. rarum desuper lumen as-
picere. inpegi uouissime in danielem. et
tanto tedio affectus sum. ut desperatione
subita omnem ueterem laborem uoluerim
contempnere. Verum adhortante me he-
breo. et illud in sua lingua crebrius inge-
rente. labor omnia uincit impibus. qui
michi uidebar sciolus inter eos. cepi rursum
esse discipulus chaldaicis. Et ut uerum fatear.
usque ad presentem diem magis possum sermo-
nem chaldaicum legere et intelligere quam
sonare. Nec idcirco dixi. ut difficultatem uobis
danielis ostenderem. qui apud hebreos
nec susannae habet hystoriam. nec ymnium
trium puerorum. nec belis draconisque fabu-
las. quas nos quia in toto orbe dispersae sunt.
uerum anteposito easque uigilante subiecimus.
ne uideremur apud imperitos. magnam

partem uoluminis detruncasse. Audiuero ego
quendam de preceptibus uideorum cum
susanne derideret hystoriam. et a greco uer-
bio quo diceret esse confictam. illud opponere
quod origine quoque africanus opposuit.
ethimologias has. ^{apocrys} A Π Ο Τ Ο Υ. ^{ky nois} Ε Χ Ι Η Ο Υ.
^{ky far} Ε Χ Ι Η Ο Υ. ^{cia} Κ Ι Α. ^{potri} Π Ο Τ Ο Υ. ^{primos} Π Ρ Ι Η Ο Υ. ^{pricu} Τ Ι Π Ι Κ Α Ι.
de greco sermone descendere. Cui rei nos
intelligentiam hanc nostris possumus dare.
ut uerbi gratia dicamus continuo ab arbore
ilice dixisse eum ilico peas. uel a lentisco
in lente te comminuat angustis. uel non lente
peas. aut lentus id est flexibilis ducaris
ad mortem. sive aliud quid ad arboris no-
men conueniens. Deinde tantam fuisse
oculorum tribus pueris cauillabatur. ut in
camino estuantis incendii metuo luderet.
et per ordinem ad laudem dei elementa omnia
puocarent. aut quod miraculum diuinaque
aspirationis indicium. uel draconem interfe-
ctum ossa picis. uel sacerdotum belis
machinas dephensas. que magis pru-
dentia sollertis uiri. quam prophetali essent
spiritu prophetata. Cum uero ad abacuc uene-
rat. et de uidea ad chaldaeam raptum dis-
cophorum lectitabat. querebat exemplum
ubi legissemus in toto ueteri testamento
quemquam scorum graui uolasse corpore.
et in puncto horae tanta terrarum spacia
transisse. Cui cum quidam e nostris satis
promptulus ad loquendum ezechiel ad-
dixisset in medium. et diceret eum de chal-
dea in uidea fuisse translatum. derisit
hominem. et ex ipso uolumine demonstra-
uit in spiritu ezechielem se uidisse transpo-
situm. Denique et apostolum nostrum uidelicet ut
eruditum uirum. et qui legem ab hebreis
didicisset non fuisse ausum affirmare se
raptum in corpore. sed dixisse sive in cor-
pore sive extra corpus nescio deus scit. Et

his talibus argumentis. apochrifas in libro
 ecclie fabulas arguebat. Sup qua relecto
 ris arbitrio iudicium derelinquens. illud
 ammonco. n̄ haberi danielem apud hebreos
 inter pphetas. sed inter eos qui ^{agografis} a
 da conscripserunt. Interes siquidem par
 tes omnis ab eis scriptura diuiditur. in le
 gem. in pphetas. in a ^{agografis} t y o t p a q a. id
 est in quinq. et in octo. et undeci libros.
 de quo non e huius temporis differere. Que
 aut ex hoc ppheta immo contra hunc li
 brum porphur obiciat. testes sunt inco
 dius. eusebius cesariensis. apollinaris. q
 multis ut suum milib⁹ eius uesane re
 spondentes. nescio an curioso lectori sati
 fecerint. Unde obsecro uos o paula et eu
 stochium fundatis p me ad dnm preces.
 ut quamdiu in hoc corpusculo sum scribam
 aliquid gratum uobis. utile ecclie. dignum
 posteris. P resentium quippe iudicys n̄
 satis moueor. que in utraq. parte aut
 amore labuntur aut odio. **Explic plog.**

Incipit dani
 e l ppheta.

Nono
 tercio regni ioa
 chum regis uida
 uenit nabucho
 donosor rex baby
 lonis iherlm
 et obsedit ea.

Et tradidit
 dn̄s in manu eius ioachum regem iude. et
 partem uasorum domus d̄i. et asportauit
 ea in terra sennaar in domū d̄i sui. et ua
 sa intulit in domum thesauri d̄i sui. Et
 ait rex aphanaz pposito eunuchorū suo
 rum ut introduceret de filiis isrl. et de se
 mine regio. et ty rannorū pueros in qui
 bus nulla eēt macula. decoros forma. et

eruditos omni sapientia. cuitos scientia. et
 doctos disciplina. et qui possent stare in pa
 lacio regis. ut doceret eos litteras et lingua
 chaldeorū. Et constituit eis rex ammonam
 p singulos dies de cibus suis. et de uino un
 de bibebat ipse. ut enutriti tribus annis.
 postea starent in conspectu regis. fuerunt
 ḡ inter eos de filiis uida. daniel. ananias
 misael. et azarias. Et imposuit eis pposit⁹
 eunuchorum nomina. danieli balthasar.
 et ananias hydrach. misaeli mysach. et
 azarię abdenago. Proposuit autē daniel
 in corde suo ne pollueretur de mensa re
 gis. neq. de uino potus eius. et rogauit
 eunuchorū prepositum ne contaminaret.
 Dedit autē d̄s danieli grām et misericordiam.
 in conspectu principis eunuchorū. Et ait
 princeps eunuchorū ad danielē. Timeo
 ego dn̄m meū regem. qui constituit uob
 cibum et potum. qui si uiderit uultus ur̄os
 macilentiores p̄ ceteris adolescentib⁹ cocuis
 ur̄is. condemnabit caput meum regi.
 Et dixit daniel ad malasar. quē constitui
 erat princeps eunuchorū sup daniel. ana
 nam. misael. et azariam. Tempta nos ob
 secro seruos tuos dieb⁹ decē. et dentur no
 bis legumina ad uescendum. et aqua ad
 bibendum. et contemplare uultus ur̄os
 et uultus puerorū qui uescunt cibo regio.
 et sicut uideris facies cum seruis tuis.
Qui audito sermone huiusmodi. temp
 tavit eos dieb⁹ decem. Post dies autem
 decem apparuerunt uultus eorū meliores
 et corpulentiores p̄ omnib⁹ pueris qui
 uescebantur cibo regio. Porro malasar
 tollebat cibaria et unum potus eorum.
 dabatq. eis legumina. Pueris autē his
 dedit d̄s scientiam et disciplinā in omni
 libro et sapentiā. danieli autē intelli
 gentiam. omnium uisionum et sompnoꝝ

Completis itaq; diebus post quos dixerat rex ut introducerentur: introduxit eos prepositis eunuchorum in conspectu nabuchodonosor. Cumq; loquutus fuisset eis rex: non sunt inuenti de uniuersis tales. ut daniel ananias. misael et azarias. Et steterunt in conspectu regis: et omne uerbum sapientie et intellectus quod sciscitatus est ab eis rex inuenit in eis decuplum. super eunuchos ariolos et magos quierant in uniuerso regno eius: fuit autem daniel usq; ad annum primum cyri regis. **I**n anno secundo regni nabuchodonosor: uisit nabuchodonosor sompniū. Et conuertatus est spiritus eius: et sompniū eius fugit ab eo. Precepit ergo rex ut conuocarentur arioli et magi. et malefici. et chaldei: ut indicarent regi sompnia sua. Qui cum uenissent: steterunt coram rege. Et dixit ad eos rex. Vidi sompniū: et mente confusus ignoro quod uiderim. Responderuntq; chaldei regis yriace. Rex in eternum uiue. Dic somnium seruis tuis: et interpretationē eius indicabimus. Respondens autem rex ait chaldeis. Sermo recessit a me. Nisi indicaueritis michi somnium et coniecturam eius: peribitis uos. et domus uestra publicabitur. Si autem somniū et coniecturam eius narraueritis: premia et dona. et honorem multum accipietis a me. Sompniū ergo et interpretationē eius indicate michi. Responderunt secundo atq; dixerunt. Rex somnium dicat seruis suis: et interpretationē eius indicabimus. Responditq; rex et ait. Certum noui quia tempus redimitis: scientes quod a me recesserit sermo. Si ergo somniū non indicaueritis michi: una est de uobis sententia. quod interpretationē quę fallacem. et deceptione plenam composueritis ut loquamini michi. donec tempus

pertranscat. Somniū itaq; dicite mihi: ut sciam quod interpretationē quoq; eius ueram loquamini. Respondentes autem chaldei coram rege dixerunt. Non est homo super terram: qui sermonē tuum rex possit implere. **S**i neq; regum quisquam magnus et potens. uerbum huiusmodi sciscitatur ab omni ariolo. et mago. et chaldeo. Sermo enim quem tu rex queris grauis est. nec reperiet quisquam qui indicet illum in conspectu regis: exceptis his quorum non est cum hominibus conuersatio. Quo audito rex in furore et in ira magna precepit ut perirent omnes sapientes babilonis. Regressa sententia: sapientes interficiebantur. Querebaturq; daniel et socij eius ut periret. Tunc daniel requisit de lege atq; sententia. ab arioch principe militie regis. qui egressus fuerat ad interficiendos sapientes babilonis: et interrogauit eum qui a rege acceperat potestatem. quam ob causam tam crudelis sententia a facie regis esset egressa. Cum ergo rem indicasset arioch danieli: daniel ingressus rogauit regem ut tempus donaret sibi ad solutionē indicandam regi. Et ingressus est domum suam. ananiamq; misaeli et azarie socios suos indicauit negotium. ut querebant misericordiam a facie dei celi super sacramento isto: et non periret daniel et socij eius cum ceteris sapientibus babilonis. Tunc danieli uisionē nocte misterium reuelatam est. Et daniel benedixit deo celi: et loquutus ait. Sit nomen domini benedictum a seculo et usq; in seculum: quia sapientia et fortitudo eius sunt. et ipse mutat tempora et etates: transfert regna atq; constituit. Dat sapientibus disciplinam. et scientiam intelligentibus: et ipse reuolat profunda. et abscondita. et nouit ut tenebris constituta: et lux

cum eo est. tibi d's patrum meorum confiteor
 teq' laudo. quia sapientiam et fortitudinē
 dedisti michi. Et nunc ostendisti mī que ro
 gauimus te. quia sermonē regis apuisti
 nobis. Posthēc daniel ingressus ad arioch
 quē constituerat rex ut pderet sapientes
 babilonis. sic ei loquitus ē. Sapientes ba
 bylonis ne p'das. Introduce me in conspectu
 regis. et solutionē regi narrabo. Tunc ari
 och festinus introductt danielē ad regē.
 et dixit ei. Inueni hominē de filiis trans
 migrationis iude. qui solutionē regi an
 nunciet. Respondit rex et dixit danieli.
 cui nomen erat batchasar. Putasne ue
 re potes indicare mī somniū meū quod
 uidi. et interpretationē eius. Et respon
 dens daniel coram rege ait. Misteriū quod
 rex interrogat. sapientes. magi. et arioli.
 et aruspices non queunt indicare regi.
 sed ē d's in celo reuelatis misteria. qui in
 dicat tibi rex nabuchodonosor. que
 uentura sunt nouissimis temporib'.

Somniū tuū. et uisionē captiui tui in cubi
 li tui. huiusmodi sunt. Tu rex cogitare
 cepisti in stratu tuo. quid eēt futurū post
 hec. et qui reuelat misteria. ostendit tibi
 que uentura sunt. Michi quoq; nō in sapi
 entia que ē in me plusquā i cunctis iuuen
 tibus. sacramentiū hoc reuelatum ē. sed ut
 interpretatio regi manifesta fieret. et co
 gitationes mentis tue scires. Tu rex uide
 bas. et ecce quasi statua una grandis. Sta
 tua illa magna. et statura sublimis sta
 bat contra te. et intuetus ei' erat terribi
 lis. Hui' statuas caput ex auro optimo
 erat. pectus autē et brachia de argento.
 porro uenter et femora ex ere. tibis autē
 ferree. pedum quedā pars erat ferrea. que
 dam fictilis. Videbas itaq; douec abscisus
 ē lapis de monte sine manibus. et p'cus

sit statuam in pedibus eius ferreis et ficti
 libus. et comminuit eos. Tunc conterrita
 sunt pariter. ferrum. testa. es. argentum
 et aurū. et redacta quasi in fauillam est
 arex. que rapta sunt uento. nullusq; locus
 inuentus est eis. Lapis autē qui p'usserat
 statuam. factus ē mons magnus.
 et impleuit uniuersam terram. Hoc est
 somnium. Interpretationē quoq; eius dice
 mus coram te rex. Tu rex regum es. et deus
 celi regnum et fortitudinē. et impium et
 gl'am dedit tibi. et omnia in quib' habi
 tant filii hominū. et bestie agri. uolucresq;
 celi dedit in manu tua. et sub ditione
 tua uniuersa constituit. Tu g' es caput
 aureum. et post te confurget regnum ali
 ud minus te. et regnum terciū aliud erit.
 quod imperabit uniuersa terre. Et regnū
 quartum erit uelut ferrū. Quomodo ferrū
 comminuit et domat omnia. sic comminu
 et omnia hec et conteret. Porro quia ui
 disti pedum et digitorū partē teste fi
 guli et partē ferream. regnum diuisum
 erit. quod tamen de plantario ferri ouet.
 Sedm quod uidisti ferrum mixtū teste ex
 luto. et digtos pedum ex parte ferreos
 et ex parte fictiles. ex parte regnum erit
 solidū et ex parte conterritum. Quod autē
 uidisti ferrum mixtum teste ex luto. com
 miscbunt quidē humano semine. sed non
 adherbunt sibi. sicut ferrum misceri non
 potest teste. In diebz autē regnorum illorū
 suscitabit d's celi regnum quod in eternum
 nō dissipabitur. et regnum eius populo al
 teri non tradetur. Comminuet autē et con
 sumet uniuersa regna hec. et ipsum sta
 bit in eternum. Sedm quod uidisti quod
 de monte abscisus ē lapis sine manib'.
 et comminuit testam et ferrū. et es. et
 argentū. et aurū. deus magnus ostendit

regi que futura sunt postea. Et uerum est
somnia. et fidelis interpretatio eius. Tunc
rex nabuchodonosor occidit in facie suam.
et danieli adorauit. et hostias et uiceni-
sum precepit ut sacrificarent ei. Loquens
ergo rex ait danieli. Vere deus tuus deus domini
est et rex regum. et reuelans misterium.
quoniam potuisti aperire sacramentum hoc. Tunc
rex danieli in sublimi exultit. et munera
magna et multa dedit ei. et constituit
eum principem super omnes puincias ba-
bylonis. et prefectum magistratum super
cunctos sapientes babylonis. Daniel au-
tem postulauit a rege. et constituit super
opa puincie babylonis sydrach misach
et abdenago. ipse autem daniel erat in fo-
ribus regis. **N**abuchodonosor rex fecit
statuam auream altitudine cubitorum
sexaginta. latitudine cubitorum sex. et sta-
tuit eam in campo ^{diuini} puincie babylonis.
Itaque nabuchodonosor rex misit ad congre-
gandos satrapas magistratus et iudices.
duces et tyrannos. et prefectos. omnesque prin-
cipes regionum. ut conuenirent ad dedica-
tionem statue. quam creauerat nabuchodono-
sor rex. Tunc congregati sunt satrape. ma-
gistratus et iudices. duces et tyranni. et
optimates qui erant in potestatibus con-
stituti. et uniuersi principes regionum. ut
conuenirent ad dedicationem statue. quam
creauerat nabuchodonosor rex. Stabant au-
tem in conspectu statue quam posuerat na-
buchodonosor. et prece clamabat ualentem.
Vobis dicitur populus tribus et linguis.
In hora qua audieritis sonitum tube. et
fistule. et cythare. sambuce. et psalterij.
et symphonie. et uniuersi generis musico-
rum. cadentes adorare statuam auream.
quam constituit nabuchodonosor rex. Si
quis autem non prostratus adorauerit. eade-

hora mittetur in fornacem ignis ardentis. Post
hec igitur statim ut audierunt omnes populi
sonitum tube. fistule. et cythare. sambuce.
et psalterij. et symphonie. et omnis generis
musicorum. cadentes omnes populi tribus
et lingue. adorauerunt statuam auream.
quam constituerat nabuchodonosor rex.
Statimque et in ipso tempore accedentes in-
ri chaldei accusauerunt iudeos. dixeruntque
nabuchodonosor regi. Rex incertum uiuere.
Tu rex posuisti decretum. ut omnis homo
qui audierit sonitum tube. fistule. et cythare.
sambuce. et psalterij. et symphonie. et uni-
uersi generis musicorum. prosterneret se et ado-
ret statuam auream. Siquis autem non prostratus
adorauerit. mittetur in fornacem ignis arden-
tis. Sunt ergo iuri iudei quos constituisti
super opa regionis babylonie. sydrach misach
et abdenago. iuri isti contempserunt regis
decretum tuum. Deos tuos non colunt. et
statuam auream quam creuisti non adorant.
Tunc nabuchodonosor in furore et ira
precepit ut adducerentur sydrach. misach.
et abdenago. Qui confecti adducti sunt
in conspectu regis. Pronunciansque nabucho-
donosor ait eis. Vere ne sydrach misach
et abdenago. deos meos non colitis. et sta-
tuam auream quam constitui non adoratis.
Nunc ergo si estis parati. quacumque hora au-
dieritis sonitum buccine. fistule. et cythare. et sambuce.
et psalterij. et symphonie. omni generis mu-
sicorum. prosternite uos et adorare statuam auream
quam feci. Quod si non adoraueritis. eade-
hora mittemini in fornacem ignis ardentis.
Et quis est deus. qui eripiat uos de manu mea.
Respondentes sydrach misach et abdena-
go. dixerunt regi nabuchodonosor. Non
oportet nos de hac re respondere tibi.
Ecce enim deus noster quem colimus potest
nos eripere de camino ignis ardentis.

et de manibz tuis o rex liberare. Quod si noluerit notum sit t rex quia deos tuos n̄ colimus. et statuam auream quā crexisti n̄ adoramus. Tunc nabuchodonosor repletus est furore. et aspectus faciei illius immutatus est. sup sydrach misach et abdenago. Et precepit ut succenderetur fornax septuplum quam succendi consueuerat. et uiris fortissimis de exercitu suo. iussit ut ligatis manibz et pedibz mitterent sydrach misach et abdenago in fornacem ignis ardentis. Et confestim unum illi uncti cū braciis suis et thiaris et calciamentis. et uestibus. missi sunt in medium fornacis ignis ardentis. Nam iussio regis urgebat. fornax autē succensa erat nimis. Porro uirum illos qui miserant sydrach misach et abdenago. interfecit flamma ignis. **Viri autē hi tres id est sydrach misach et abdenago. ceciderunt in medio camini ignis ardentis. colligati.** **Que sequuntur in hebraicis uoluminibus non repperi.** **E**t ambulabant in medio flammę laudantes deum. et benedicentes dñm. Stans autem azaria orauit sic. apertisq; os suum in medio ignis ait. Benedictus es dñe d̄s patrū nr̄orum. et laudabilis. et gl̄osum nom̄ tuū in sc̄la. quia iustus es in omnibz que fecisti nobis. et uniuersa opa tua uera. et iuxta recte. et omnia iudicia tua uera. Iudicia enim uera fecisti iuxta omnia que induxisti sup nos et sup ciuitatē sc̄am patrum nr̄orum iherlm̄. quia in ueritate et in iudicio induxisti omnia hec ppter peccata nr̄a. Peccauimus enim et ungue egimus recedentes a te. et deliquimus in omnibz. et precepta tua n̄ audiuimus. nec obseruauimus. nec fecimus sicuti preceperas nobis ut bene nobis esset. Omnia q̄ que induxisti sup nos. et uniuersa que

fecisti nobis uero iudicio fecisti. et tradidisti nos in manibz inimicorū unguoz. et pessimorum preuaricatorumq;. et regi iniusto et pessimo ultra omnē terram. Et nunc n̄ possumus apere os. Confusio et obprobriū facti sumus seruis tuis. et his qui colebant te. **Ne questum tradas nos in perpetuum.** ppter nomen tuum. et ne dissipēs testamentum tuum. neq; austras misericordiam tuam a nobis. ppter abraam dilectum tuum. et ysaac seruum tuum. et isrl̄ sc̄m tuum. quibus loquutus es pollicens quod multiplicares semen eorū sicut stellas celi. et sicut harenam que ē in litore maris. quia dñe imminuta sumus plusquam omnes gentes. sumusq; humiles in uniuersa terra hodie ppter peccata nr̄a. et n̄ est in tempore hoc princeps et ppha. et dux. neq; holocaustum. neq; sacrificium. neq; oblatio. neq; incensum. neq; locus primitiarum coram te. ut possumus inuenire misericordiam. sed in animo contrito et in sp̄u humilitatis suscipiamus. sicut in holocausto arietum et tauroz. et sicut in milibz agnorum pinguium. sic fiat sacrificium nr̄m in conspectu tuo hodie ut placeat t. qm̄ non ē confusio confidentibz in te dñe. Et nunc sequimur in toto corde et timentes te. et querimus faciem tuam dñe. ne confundas nos. sed fac nobiscum iuxta mansuetudinē tuam. et scdm̄ multitudinem misericordię tuę. et erue nos in mirabilibus tuis. et da gl̄am nomini tuo dñe. et confundantur omnes qui ostendunt seruitus tua mala. Confundantur in omnipotentia. et robur eorum conteratur. Sciatis quia tu dñs d̄s solus. et gl̄osus sup omnē terram. Et n̄ cessabant qui miserant eos ministri regis succendere fornacem. naphtha et stuppa et pice. et malleolis. et

effundebatur flamma sup fornacem cu-
bitis quadraginta nouem. et erupit et
incendit quos repperit iuxta fornacem de
chaldeis. **A**ngelus autem dñi descendit
cum azaria et socijs eius in fornacē. et ex-
cussit flammā ignis de fornace. et fecit me-
dium fornacis quasi uentum uoris flantē.
Et non tetigit eos omnino ignis neq; con-
tristauit. nec quicquam molestie intulit.
Tunc hi tres quasi ex uno ore laudabant
et glorificabant. et benedicebant dñm in
fornace dicentes: Benedictus es dñe d's
patrum nrōr. et laudabilis et glorios⁹
in secula. Et benedictū nom̄ gl̄e tue. sc̄m̄
laudabile et superlatiū in om̄ib⁹ sc̄l̄is.
Benedictus es in tēplo sc̄o gl̄e tue. et sup
laudabilis et supglōs⁹ in sc̄l̄a. Benedict⁹ es
in throno regni tui. et suplaudabilis et
superlatiū in sc̄l̄a. Benedictus es qui intue-
ris abyssos et sedes sup cherubin. et lauda-
bilis et superlatiū in sc̄l̄a. Benedictus es
in firmamento celi. et laudabilis et glo-
riosus in sc̄l̄a. Benedicite omnia opa dñi
dño. laudate et superlatate eum in sc̄l̄a.
Benedicite angeli dñi dño. laudate et
superlatate eum in sc̄l̄a. Benedicite celi
dño. laudate et superlatate eū in sc̄l̄a.
Benedicite aque omnes que sup celo sunt
dño. laudate et superlatate eum in sc̄l̄a.
Benedicite omnes uirtutes dñi dño. lau-
date et superlatate eū in sc̄l̄a. Benedicite
sol et luna domino. laudate et superlatate
eū in sc̄l̄a. Benedicite stelle celi dño. lau-
date et superlatate eum in sc̄l̄a. Benedicite
omnis ymber et ros dño. laudate et sup-
erlatate eum in sc̄l̄a. Benedicite om̄is sp̄c
dei dño. laudate et superlatate eū in sc̄l̄a.
Benedicite ignis et estus dño. laudate et
superlatate eū in sc̄l̄a. Benedicite frigus
et estas dño. laudate et superlatate eū in

sc̄l̄a. Benedicite rores et prima dño. lauda-
te et superlatate eum in sc̄l̄a. Benedicite gelu
et frigus dño. laudate et superlatate eū
in sc̄l̄a. Benedicite glacies et niues dño.
laudate et superlatate eum in sc̄l̄a. Benedi-
cite noctes et dies dño. laudate et superlatate
eū in sc̄l̄a. Benedicite lux et tenebr̄
dño. laudate et superlatate eū in sc̄l̄a. Be-
nedicite fulgura et nubes dño. laudate
et superlatate eum in sc̄l̄a. Benedicat t̄ra
dñm. laudet et superlatet eum in sc̄l̄a.
Benedicite montes et colles dño. laudate
et superlatate eum in sc̄l̄a. Benedicite um-
uersa germinantia in terra dño. laudate
et superlatate eum in sc̄l̄a. Benedicite
fontes dño. laudate et superlatate eum
in sc̄l̄a. Benedicite maria et flumina dño.
laudate et superlatate eum in sc̄l̄a. Bene-
dicite cere et omnia que mouentur in ags
dño. laudate et superlatate eū in secula.
Benedicite om̄s uolucres celi dño. laudate
et superlatate eum in sc̄l̄a. Benedicite omnes be-
stias et pecora dño. laudate et superlatate
eum in sc̄l̄a. Benedicite filij hominū dño.
laudate et superlatate eū in sc̄l̄a. Benedicat
isrl' dñm. laudet et superlatet eum in sc̄l̄a.
Benedicite sacerdotes dñi dño. laudate et
superlatate eū in sc̄l̄a. Benedicite serui do-
mini dño. laudate et superlatate eū in se-
cula. Benedicite sp̄c et animes iustorum
dño. laudate et superlatate eū in sc̄l̄a.
Benedicite sc̄i et humiles corde dño. lau-
date et superlatate eū in sc̄l̄a. Benedicite
anania azaria misael dño. laudate et sup-
erlatate eum in sc̄l̄a. quia eruit nos de
inferno. et saluos fecit nos de manu mor-
tis. quia liberauit nos de medio ardenti
flamine. et de medio ignis eruit nos.
Confitemini dño qm̄ bonus. qm̄ in se-
culum misericordia eius. Benedicite om̄s

207
religiosi dño deo dñorum: laudate et con-
fitemini quia in omnia sc̄la miseric̄dia eius:
**Huc usq; in hebreo non habetur: et que
posuimus de theodotionis editione tras-
lata sunt.** **T**unc nabuchodonosor rex
obstupuit et surrexit prope et ait optima-
tibus suis. Nonne tres uiros misimus in
mediū ignis compeditos? Qui responden-
tes regi dixerunt. Vere rex. Respondit et
ait. Ecce ego uideo uiros quatuor solutos
ambulantes in medio ignis. et nichil cor-
ruptionis in eis est. et species quarta simi-
lis filio dī. Tunc accessit nabuchodono-
sor ad ostiū fornacis ignis ardentis et ait.
Sydrach misach et abdenago serui dī ex-
celsi. egredimini et uenite. Statimq; egressi
sunt sydrach misach et abdenago de me-
dio ignis. Et congregati satrape. magistra-
tus. et iudices. et potentes regis. contempla-
bantur uiros illos qm̄ nichil potestatis ha-
buisset ignis in corporebus eorū. et capill⁹
capitis eorum non eēt adustus. et sarabal-
la eorum n̄ fuissent immutata. et odor
ignis non transisset p̄ eos. Tunc erūpens
nabuchodonosor ait. Benedictus d̄s eorū
sydrach uidelicet misach et abdenago.
qui misit angelm̄ suum et eruit seruos
suos quia crediderunt in eo. et uerbum
regis immutauerunt. et tradiderunt cor-
pora sua. ne seruirent. et ne adorarent om-
nem dñm̄. excepto deo suo. A me ḡ positū
ē hoc decretum. ut omnis populus et trib⁹
et lingua quecumq; loquuta fuerit blas-
phemiam contra dñm̄ sydrach misach et
abdenago disparet. et domus ei⁹ uastet.
Nec enim ē alius d̄s. qui possit ita salua-
re. Tunc rex pmouit sydrach misach et
abdenago in p̄uincia babylonis. **N**a-
buchodonosor rex omnib⁹ populis. gen-
tib⁹ et linguis que habitant in uniuersa

terra. pax uobis multiplicetur. Signa et
mirabilia fecit apud me d̄s excelsus. Placu-
it ergo in predicare signa eius quia mag-
na sunt. et mirabilia eius quia fortia. et
regnum eius regnum sempiternum. et
potestas eius in generatione et generatio-
ne. Ego nabuchodonosor quicquid eram in
domo mea. et florens in palacio meo. Som-
num uidi quod p̄terruit me. et cogitatio-
nes mee in stratu meo. et uisiones capitis mei
conturbauerunt me. et p̄me p̄positum ē
decretum ut introducterentur in conspectu
meo cuncti sapientes babylonis. et ut so-
lutionē sompni indicarent michi. Tunc
ingrediebantur arioli. magi. chaldei. et
aruspices. et somnū narraui in conspec-
tu eorū. et solutionē eius n̄ indicauerunt
michi. donec collega in conspectu meo in-
gressus ē daniel cui⁹ nomen baltasar sc̄dm̄
nomen dī mei. qui habet sp̄m̄ deorū sc̄orū
in semetipso. et somnū coram eo loquut⁹
sum. Baltasar princeps ariolorū quem
ego scio quod sp̄m̄ dñorum sc̄orum habeas
in te. et omne sacramentū non ē impossibi-
le t̄. uisiones somniorū meorū quas uidi.
et solutionē narra. Uisio capitis mei in
cubili meo. Videbam et ecce arbor in
medio terrę. et altitudo eius nimia. mag-
na arbor et fortis. et p̄ccitas eius contin-
gens celum. Aspectus illius erat usq; ad
terminos uniuerse terrę. folia eius pul-
cherrima. et fructus eius nimius. et esca
uniuersorū in ea. Subter eam habitabant
animalia. et bestię. et intramus eius conuer-
sabantur uolucres celi. et ex ea uescabatur
omnis caro. Videbam in uisione capitis
mei sup̄ stratū meum. et ecce uigil et sc̄s
descendit de celo. clamauit fortiter. et dixit.
Succidite arbore. et precidite ramos eius.
et excutite folia eius. et dissipate fructus

eius. fugiant bestie que subter eam sunt.
et uolucres de ramis eius. Veruntamen
germen radicem eius in terra sinite. et
alligetur unculo ferreo et greo in herbis
que fons sunt. et rore celi tinguatur. et
cum feris pars eius in herba terig. Cor
eius ab humano commutetur. et cor fere
decur ei. et septem tempora mutantur
sup eum. In sententia uigiliū decretum ē.
et sermo scōrum et peccata. donec cognoscāt
uidentes qm̄ dominat̄ excelsus in regno
hominū. et cuiuscumq; uoluerit dabit il
lud. et humillimū hominē constituet
sup eū. Hoc somniū uidi ego rex nabucho
donosor. Tu ergo batchasar interpretatio
nemi narra festinus. quia omnes sapien
tes regni mei non queunt solutionē edi
cere michi. Tu autē potes. quia sp̄s deoz
scōrum in te ē. Tunc daniel cui nomen bal
tasar cepit intra senecaphum tacitus co
gitare quasi hora una. et cogitationes
cordis eius conturbabant eum. Respon
dit autē rex ait. Batchasar somniū
et interpretatio eius non conturbent te.
Respondit batchasar et dixit. Dñe mi
somnia his qui te oderunt. et interpretatio
eius hostibus tuis sit. Arborem quam
uidisti sublimē atq; robustam. cui alti
tudo ptingit ad celum. et aspectus illi
in omnē terram. et rami ei pulcherrimi &
fructus eius nmi et esca omnū in ea. sub
ter eam habitantes bestie agri. et in ra
mis ei commorantes aues celi. tu es rex q
magnificat̄ es et inualuisti. et magnitu
do tua creuit. et puenit usq; ad celum. et
potestas tua in terminos uniuerse terre
Quod autē uidit rex uigilē et sc̄m descen
dere de celo et dicere. succidite arborem
et dissipate illā. attamen germen radi
cum eius in terra dimittite. et uinciat̄

ferro et erit in herbis fons et rore celi consp
gatur. et cum feris sit pabulum eius do
nec septem tempora commutentur sup eū.
hec ē interpretatio sententię altissimi. que
puenit sup dñm meū regē. Cicient te ab
hominib; et cum bestiis ferisq; erit habita
tio tua. et fenum ut bos comedes. et rore
celi infunders. Septem tempora quoq; mu
tabuntur sup te. donec scias quod do
minetur excelsus sup regnum hominum
et cuiuscumq; uoluerit det illud. Quod autē
precepit ut relinqueretur germen radicū
eius id est arboris. regnum tuum t̄ ma
nebit. postquam cognoueris potestatem
eē celestem. Quamobrem rex consiliū
meū placeat t̄. et peccata tua elemosinis
redime. et iniquitates tuas in factis paupe
rum. forsitan ignoscat delictis tuis. Omnia
uenerunt sup nabuchodonosor regem. Post
finem mensium duodecim in aula babylo
nis deambulabat. responditq; rex et ait.
Honne hec est babilon magna. quā ego
edificau in domum regni in robore fortitu
dinis mee. et in glā decoris mei. Cum ad
huc sermo eēt in ore regis. uox de celo ruit.
Tibi dicit nabuchodonosor rex. Regnum
transit a te. et ab hominib; te eicient. et
cum bestiis ferisq; erit habitatio tua. fe
num quasi bos comedes. et septē tēpora
mutabuntur sup te. donec scias quod do
minetur excelsus in regno hominū. et cui
cumq; uoluerit det illud. Eadem hora ser
mo completus est sup nabuchodonosor
Ex hominib; eiectus ē. et fenum ut bos co
medit. et rore celi corpus eius infectum ē.
donec capilli eius in similitudine aquila
rum crescerent. et unguis eius quasi au
um. Igitur post finē dierum ego nabucho
donosor oculos meos ad celum leuaui et
sensus m̄s redditus ē michi. et altissimo

benedixi. et uiuentem in sempiternum lau-
 dauit. et glificauit. quia potestas eius pote-
 stas sempiterna. et regnum eius in generati-
 one et generatione. et omnes habitatores
 terre apud eum in nichilum reputat. sicut.
 Juxta uoluntate eum sua facit tam inuir-
 tutibus celi. quam in habitatoribus terre.
 et non e qui resistat manus eius et dicat
 ei. quare fecisti. In ipso tempore sensus
 meus reuersus e ad me. et ad honore reg-
 ni mei decorat. pueni. et figura mea re-
 uersa e ad me. et optimates mei et magi-
 stratus mei requisierunt me. et in regno
 meo constitutus sum. et magnificentia mea
 amplior addita e michi. Hunc igitur
 ego nabuchodonosor laudo et magnifi-
 co et glifico regem celi. quia omnia opa
 eius uera et ius eius iudicia. et gradiente
 in supbia potest humiliare. **B**alcha-
 sar rex fecit grande conuiuuii optimatib⁹
 suis mille. et unusquisq; scdm suam bibe-
 bat gratiam. Precepto ergo iam temulent⁹
 ut afferrentur uasa aurea et argentea.
 que asportauerat nabuchodonosor pater
 eius de templo quod fuit in iherlm. ut bi-
 berent in eis rex et optimates eius. uxo-
 resq; eius et concubine. Tunc allata fe-
 uasa aurea que asportauerat de templo
 quod fuerat in iherlm. et biberunt in eis
 rex et optimates ei. uxoresq; eius. et concu-
 bine. Bibebant uinum. et laudabant deos
 suos aureos et argenteos et ereos. ferreos.
 lignosq; et lapideos. In eadem hora ap-
 paruerunt digiti quasi manus hominis
 scribentis. contra candelabri in supficie pa-
 rietis aule regie. et rex aspicebat articulos
 manus scribentis. Tunc regis facies com-
 mutata e. et cogitationes eius pturba-
 bant eum. et compages reuui eius sol-
 uebantur. et genua eius ad se inuicem

collidebantur. Exclamauit itaq; rex fortit⁹
 ut introducerent magos. chaldeos et aru-
 picos. et ploguens rex ait sapientib⁹ baby-
 lonis. Quicumq; legerit scriptura hanc et
 interpretationem eius manifestam michi
 fecerit. purpura uestietur. et torquem
 auream habebit in collo suo. et tertius
 erit in regno meo. Tunc ingressi omnes
 sapientes regis. non potuerunt nec scrip-
 turam legere. nec interpretatione indicare regi.
 Unde rex balhasar satis conturbatus est.
 et uultus illi immutatus est. sed et optima-
 tes eius turbabant. Regina autem p re que
 acciderat regi et optimatibus eius domu
 conuiuuii ingressa est. et ploguens ait.
 Rex in eternum uiue. Non te conturbent co-
 gitationes tue. neq; facies tua immutetur.
 Est uir in regno tuo qui spm deoz scorum
 habet in se. et in dieb; patris tui. scientia
 et sapientia inuenta sunt in eo. Nam et
 rex nabuchodonosor pater tuus. principem
 magorum. incantatoru. chaldeoru. et aru-
 picum constituit eu. Pater inquam tuus
 o rex. quia spe amplior et prudentia intel-
 ligentiaq; et interpretatio somnioru. et
 ostensio secretoru ac solutio ligatorum.
 inuenta sunt in eo. hoc e in daniel. cui
 rex imposuit nomen balhasar. Nunc itaq;
 daniel uocetur. et interpretatione narra-
 bit. Igitur introductus e daniel coram
 rege. Ad quem pfatus rex ait. Tu es dani-
 el de filiis captiuitatis iude. qua adduxit
 rex pater meus de iudea. Audiu de te
 qm spm deoru scoru habetas. et scientia
 intelligentiaq; ac sapientia ampliores in-
 uenta sunt in te. Et nunc introgressi se
 in conspectu meo sapientes. magi. ut scrip-
 turam hanc legerent. et interpretatione
 eius indicarent michi. et nequauerunt
 sensum sermonis hui edicere mi. Porro

ego audui de te quod possis obscura
interpretari. et ligata dissoluere. Si ergo
uales scripturam legere. et interpretationem
eius indicare michi. purpura uestieris et
torquem auream circa collum tuum habebis.
et tertius princeps eris in regno meo. Ad
que respondens daniel. ait coram rege.
Munera tua sunt tibi. et dona domus
tue alteri da. Scripturam autem legam
tibi rex. et interpretationem eius ostendam
tibi. O rex deus altissimus regnum et mag-
nificentiam gloriam et honorem dedit
nabuchodonosor patri tuo. et propter
magnificentiam quam dederat ei. uniuersi
populi tribus et linguis tremebant et
metuebant eum. Quos uolebat interfici-
ere. et quos uolebat percutebat. quos
uolebat exaltabat. et quos uolebat hu-
miliabat. Quando autem eleuatum est cor
eius. et spiritus illius obfirmatus est ad superbiam.
depositus est de solio regni sui. et gloria eius
ablata est. et a filiis hominum eiectus est.
Sed et cor eius cum bestis positum est. et
cum onagris erat habitatio eius. fenulum
quoque ut bos comedebat. et rore celi cor-
pus eius infectum est. donec cognosceret
quod potestatem habeat altissimus in reg-
no hominum. et quicumque uoluerit suscita-
bit super illud. Tu quoque filius eius baltas-
sar non humiliasti cor tuum cum scires hec
omnia. sed aduersum domum celi ele-
uatus es. et uasa domus eius allata sunt
coram te. et tu et optimates tui et uxo-
res tue. et concubine tue unum bibistis
in eis. deos quoque argenteos. et aureos. et
ceros. ferreos. ligneosque et lapideos qui
non uident neque audiunt neque sentiunt
laudasti. Porro dominum qui habet flatum
tuum in manus sua. et omnes uias tuas.
non glorificasti. Idcirco ab eo missus est artaxer-
sus

manus. qui scripsit hoc quod exaratum est.
Hec est autem scriptura. que digesta est.
Mane. techel. phares. Et hec est interpre-
tatio sermonis. Mane. numerauit deus
regnum tuum. et compleuit illud. Techel.
appensum est in statera. et inuentum est
minus habens. Phares. diuisum est reg-
num tuum. et datum est medis et persis.
Tunc iubente rege indutus est daniel pur-
pura. et circumdata est torques aurea collo-
eius. et predicatum est de eo quod haberet
potestatem tertius in regno. Eadem nocte
interfectus est baltasar rex a chaldeis. et
darius medus successit in regnum. an-
nos natus sexaginta duos. **P**lacuit
dario. et constituit supra regnum satrapas
centum uiginti. ut essent in toto regno
suo. et super eos principes tres. ex quibus
daniel unus erat. ut satrapae illis redde-
rent rationem. et rex non sustineret mole-
stiam. Igitur daniel superabat omnes
principes et satrapas. quia spiritus dei amplius
erat in eo. Porro rex cogitabat constituere
eum super omne regnum. Unde principes
et satrapae querebant occasionem. ut mo-
uerent danielem ex latere regis. nullamque
causam et suspicionem repperire potuerunt
eo quod fidelis esset. et omnis culpa et sus-
picio non inueniretur in eo. Dixerunt ergo
iuri illi. Non inueniemus danielem huic
aliquam occasionem. nisi forte in lege dei
sui. Tunc principes et satrapae surripue-
runt regi. et sic loquuti sunt ei. Dari rex in
eternum uiue. Consilium inierunt cuncti
principes regni. magistratus et satrapae.
senatores et iudices. ut decretum impe-
ratorum exeat et edictum. ut omnis qui
peccerit aliquam peccationem a quocumque deo
et homine. usque ad dies triginta. nisi a
te rex. mittat in lacum leonum. Hunc

itaq; rex confirma sententiã. et scribe
decretum. ut n̄ immutetur qđ statutum
ē a medijs atq; p̄fis. nec preuancari cui
quam liceat. Porro rex darius p̄posuit
edictum et statuit. Qđ cum daniel com
perisset. id est constitutã legē. ingressus
ē domum suam. et fenestris apertis in
ceniaculo suo contra iherl̄m tribus tēpo
ribus in die. stectebat genua sua. et ad
orabat. confitebaturq; coram dō suo. sic
et antea facere consueuerat. Viri ḡ illi
curiosius inquirentes. inuenerunt dani
lem orantē et obsecrantē dñm suum. et
accedentes loquuti sunt regi sup edicto.
Rex numqđ n̄ constituisti ut omnis ho
mo qui rogaret quemquã de dñs et ho
minibus usq; ad dies triginta. nisi a te rex.
mitteretur in lacū leonum? Ad quod respō
dens rex ait. Verus sermo iuxta decretū
medorum atq; p̄sarum. quod preuancari
n̄ licet. Tunc respondentes dixerunt corã
rege. Daniel de filijs captiuitatis iudeg
n̄ curauit de lege tua. et de edicto qđ con
stituisti. sed tribus temporibus p̄ diem
orat obsecrationē suam. Quod uerbū cū
audisset rex satis contristatus ē. et pro
damele posuit cor ut liberaret eū. et usq;
ad occasum solis laborabat ut erueret il
lum. Viri autē illi intelligentes regem.
dixerunt eḡ. Scito rex quia lex medorum ē
atq; p̄sarum. ut omne decretū quod con
stituisti rex n̄ liceat immutari. Tunc rex
precepit. et adduxerunt danielē. et mi
serunt eum in lacū leonū. Dixitq; rex da
meli. Ds tuus quē colis semp. ipse libera
bit te. Allatus q; ē lapis unius et postē
sup os lacū. quē obfignauit rex anulo suo
et anulo optamati suoru. ne quid fieret
contra danielē. Et abiit rex in domum
suã et dormiuit incenatus. cibiq; non

209
sunt illati coram eo. insup et somnus recel
sit ab eo. Tunc p̄mo dilucto confurgens
rex festinus p̄xit ad lacum leonū. appro
pinquansq; lacu. damelem uoce lacrima
bili inelamauit et affatus ē eum. Daniel
serue dñi uiuentis. ds tuus cui tu seruis
semp. putasne ualuit liberare te a leoni
bus? Et daniel regi respondens ait. Rex
in eternū uiuig. Ds m̄s misit anglm suū
et conduxit ora leonum. et non nocuerunt
michi. quia coram eo iusticia inuenta ē
in me. sed et coram te rex delictum n̄ feci.
Tunc rex uehementer gauisus ē sup eo.
et damelem precepit educi de lacu. Couc
tusq; ē daniel de lacu. et nulla lesio inuen
ta ē in eo. quia credidit deo suo. Jubente
autē rege adducti sunt iuri illi qui accusa
uerunt damele. et in lacum leonū missi s̄t.
ipsi. et filij. et uxores eorum. et n̄ puenēr
usq; ad pauimentū lacu. donec arripereit
eos leones. et omnia ossa eoru comminue
rent. Tunc darius rex scripsit uniuersis
populis. tribubus. et linguis. habitantib⁹
in uniuersa terra. Pax uobis multiplicet.
A me constitutum ē decretum. ut in uni
uerso impio et regno meo tremiscant et
pauescant dñm danielis. Ipse enim ds uiuēs
est et eternus in sc̄la. et regnum eius n̄ dis
sipabitur. et potestas eius usq; in eternū.
Ipse liberator atq; saluator faciens signa &
mirabilia in celo et in terra. qui liberauit
damele de lacu leonū. Porro daniel p̄se
uerat usq; ad regnum dary. regnūq; cy
ri p̄se. **I**n anno primo battasar regis ba
bylonis. daniel somnū uidit. Visio autē
captus eius in cubili suo. et sompnum
scribens breui sermone comp̄hendit. sū
matimq; p̄ringens ait. Videbã in uisio
ne mea nocte. et ecce quatuor uenti celi
pugnabant in mari magno. et quatuor

bestiis grandes ascendeabant de mari diuise
in ter se. Pruna quasi leena. et alas habe-
bat aquile. Aspicebam donec euulsa fe-
at alis eius. et sublata e de terra. et sup pedes
quasi homo stetit. et cor eius datum e ei.
Et ecce bestia alia similis urso in parte
stetit. et tres ordines nant in ore eius
et in dentibus eius. et sic dicebant ei. Sur-
ge comede carnes plurimas. Post hoc
aspicebam et ecce alia quasi pardus. et
alas habebat auis quatuor sup se. et qua-
tuor capita erat in bestia. et potestas da-
ta est ei. Post hoc aspicebam in uisione
noctis. et ecce bestia quarta terribilis
atq; mirabilis et fortis nimis. dentes fer-
reos habebat magnos comedens atq; com-
minuens. reliqua pedibus suis conculcas.
Dissimilis autem erat ceteris bestiis quas
uideram ante eam. et habebat cornua
decem. Considerabam cornua. et ecce cor-
nu aliud paruulum ortum e de medio eo-
rum. et tria de cornib; primis euulsa fe-
a facie eius. et ecce oculi quasi oculi homi-
nis erant in cornu isto. et os loquens
ingentia. Aspicebam donec throni posi-
ti sunt. et antiquus dierum sedit. Ve-
stimentum eius quasi nix candidum. et ca-
pilli capitis eius quasi lana munda. Thronus
eius flammis ignis. roge eius ignis accensus.
fluminis igneus rapidusq; egrediebatur
a facie eius. Milia milium ministrabant
ei. et decies milies centena milia assistebant
ei. Iudicium sedit. et libri aperti sunt.
Aspicebam propter uocem sermonum grandium
quos cornu illud loquebatur. et uidi quoniam in-
terfecta eest bestia. et pissit corpus eius. et
traditum eest ad comburendum igni. alia-
rum quoq; bestiarum ablata eest potestas.
et tempora uite constituta eent ei usq;
ad tempus et tempus. Aspicebam ergo

in uisu noctis. et ecce cum nubibus celi
quasi filius hominis ueniebat. et usq; ad
antiquum dierum puenit. et in conspectu
eius optulerunt eum. et dedit ei potesta-
tem et honorem et regnum. et omnes po-
puli tribus et lingue ipsi seruiunt. Po-
testas eius potestas eterna que non aufertur.
et regnum eius quod non corrumpetur.
Horruit spiritus meus. Ego daniel territus
sum in his. et uisiones capitis mei contur-
bauerunt me. Accessi ad unum de astanti-
bus. et ueritatem querebam ab eo de omni-
bus his. Qui dixit michi. interpretationem
sermonum. et docuit me. He bestie mag-
ne quatuor. quatuor regna consurgent de
terra. Suscipient autem regnum sancti dei altis-
simi. et optinebunt regnum usq; in seculum.
et seculum seculorum. Post hoc uolui diligenter
discere de bestia quarta. quia erat dissi-
milis ualde ab omnibus. et terribilis ni-
mis. Dentes et ungues eius ferrei. come-
debat. et comminuebat. et reliquias
pedibus suis conculcabat. et de cornibus
decem que habebat in capite. et de alio
quod ortum fuerat. ante quod ceciderant
tria cornua. de cornu illo quod habebat ocy-
los et os loquens grandia. et maius erat
ceteris. Aspicebam et ecce cornu illud
faciebat bellum aduersum sanctos. et preuale-
bat eis. donec uenit antiquus dierum.
et iudicium dedit sanctis excelsi. et tempus
aduentis. et regnum optinuerunt sancti. et
sic ait. Bestia quarta. regnum quartum
erit in terra. quod maius erit omnibus
regnis. et deuorabit uniuersam terram.
et conculcabit et comminuet eam. Por-
ro cornua decem. ipsius regni reges decem
erunt. Et alius consurget post eos. et
ipse potentior erit prioribus. et tres
reges humiliabit. et sermones contra

excelsum loquetur. et scōs altissimi conte-
ret. et putabit quod possit mutare tempo-
ra et leges. et tradentur in manu eius usq;
ad temp⁹ et tempora et dimidiū tēporis.
Et iudicium sedebit. ut auferatur poten-
tia et conterat^r et dispeat usq; in finem.
Regnum autē et potestas et magnitudo
regni que ē subter omne celum. decur po-
pulo scōrum altissimi cui⁹ regnū in sem-
piternū ē. et omnes reges seruiunt ei et
obediunt. Huc usq; finis uerbi. **E**go da-
niel mutuum cogitationib⁹ meis contur-
babar. et facies mea mutata ē in me. uer-
bum autē in corde meo conseruauit. **A**n-
no tertio regni baltasar regis. uisio appa-
ruit michi. Ego daniel post id qd uiderā.
in principio. uidi in uisione mea cum eē in
in suis castro quod ē in elaim ciuitate.
Vidi autē in uisione eē me sup portam
ulai. et leuauit oculos meos et uidi. et ecce
aries unus stabat ante paludē habens
cornua excelsa. et unū excelsius altero atq;
succrescens. Postea uidi arietē cornib⁹ uenti-
lantern contra occidentē. et contra aquilo-
nē et contra meridiē. et omnes bestie nō
poterant resistere ei. neq; liberari de
manu ei. fecitq; scdm uoluntatē suam.
et magnificatus ē. et ego intelligebam.
Ecce autē hircus caprarū ueniebat ab
occidente sup faciem totū terre. et nō tan-
gebat terram. Porro hirc⁹ habebat cornu
insigne inter oculos suos. et uenit usq;
ad arietē illū cornutū quem uiderā stantē
ante portam. et cucurrit ad eum in impe-
tu fortitudinis sue. Cumq; appropinquas-
set prope arietē. effertatus ē in eum et percus-
sit arietē et comminuit duo cornua eius.
et nō potuit aries resistere ei. Cumq; eum
misisset in terrā conculcabat. et nemo
quibat arietē liberare de manu ei. Hir-

210
cus autē caprarū magnus factus ē nimis.
Cumq; creuisset. fractum ē cornu magnū.
et orta sunt cornua quatuor sub illud.
p quatuor uentos celi. de uno autē ex eis
egressum ē cornu unū modicū. et factū ē
grande contra meridiē. et contra orientē
et contra fortitudinē. et magnificatū ē
usq; ad fortitudinē celi. Et deiecit de for-
titudine et de stellis. et conculcauit eas
usq; ad principē fortitudinis magnificat⁹
est. et ab eo tulit uige sacrificiū. et deiecit
locū scificationis eius. Robur autē da-
tum ē contra uige sacrificiū ppter pecca-
ta et prosterneatur ueritas in terra. et faciet
et prosperabitur. Et audiu unū de scīs lo-
quentē. et dixit unius scs alteri. nescio cui
loquens. Usq; quo uisio et uige sacrificiū
et peccatū desolationis que facta ē. et scū-
arium et fortitudo conculcabitur. **Q**d di-
xit ei. Usq; ad uespam. et mane duo milia
trecenti. et mundabitur scūariū. Factū
ē autē cū uiderē ego daniel uisione. et
quererē intelligentiam. ecce stetit in con-
spectu meo quasi species uiri. et audiu
uocem uiri inter ulai. qui exclamauit et
ait. Gabriel. fac intelligere istam uisionē.
Et uenit. et stetit iuxta ubi ego stabam.
Cumq; uenisset pauens corruj in faciem
meam. et ait ad me. Intellige fili hominis.
qm in tempore finis complebit^r uisio. Cūq;
loqueret^r ad me. collapsus sum pnis in ter-
ram. **Q**d tetigit me et statuit me in gra-
du meo. et dixit michi. Ego ostendam t⁹
que futura sunt in nouissimo maledictio-
nis. qm habet temp⁹ finē suum. Aries
quē uidisti habere cornua. rex medorū
ē atq; psarum. Porro hircus caprarū rex
gregorū ē. **Q**d cornu grande quod
erat inter oculos ei. ipse ē rex prim⁹. Qd
autē fracto illo surrexerunt qtuor p eo.

quatuor reges de gente eius consurgent.
et non in fortitudine eius. Et post regnum eorum
cum creuerint iniquitates consurget rex
impudens facie. et intelligens propositiones
et roborabitur fortitudo eius. sed non in uir-
tibus suis. et supra quam credi potest un-
uersa uastabit. et prosperabitur et faciet
et interficiet robustos. et populū scōrū.
secundum uoluntatē suam. et dirigetur dolus
in manu eius. et cor suum magnificabit.
et in copia rerum omnium occidet pluri-
mos. Et contra principem principū con-
surget. et sine manu conteret. Et uisio
uespere et mane que dicta est uera est. Tu
ergo signa uisionē. quia post dies multos
erit. Et ego daniel languui et egrotavi
per dies. Cumque surrexisset faciebā opera
regis. et stupebam ad uisionē. et non erat quod
interpretaretur. **I**n anno primo darij fi-
lij assueri de semine medorū qui impera-
uit super regnum chaldeorum. anno uno reg-
ni eius. ego daniel intellexi in libris nu-
merū annorū de quo factus est sermo dñi
ad iheremiam pphetam. ut complerentur
desolationis iherlm septuaginta anni.
Et posui faciem meā ad dñm dñm meū.
rogare et deprecari in ieiunijs sacco et ci-
nere. et orauī dñm dñm meū et confessus
sum et dixi. Obsecro dñe dñs magne et ter-
ribilis. custodiens pactum et misericordiam di-
ligentibz te. et custodientibus mandata
tua. Peccauimus uique egimus. impie-
fecimus et recessimus et declinauimus
a mandatis tuis ac iudicijs. non obediimus
seruis tuis pphetis qui loquuta sunt in
nomine tuo. regibz nris. principibz nris.
patribz nris. omnique populo terre. Tibi
dñe iusticia. nobis autem confusio
faciei sicut est hodie. uiro iuda et ha-
bitatourbz iherlm. et omni isrl. his qui

prope sunt. et his qui peccauerunt in
terris ad quas cecisti eos. propter iniquita-
tes eorū. in quibus peccauerunt in te dñe.
nobis confusio faciei. regibz nris. principi-
bus nris. et patribz nris qui peccauerunt.
tibi autē dño dō nro. misericordia et propitiatio
quia recessimus a te. et non audiuimus uo-
cem dñi dī nri ut ambularem in lege
eius. quā posuit nobis per seruos suos p-
phetas. et omnis isrl preuaricati sunt le-
gem tuā. et declinauerunt ne audirent
uocē tuā. et stillauit super nos maledictio
et detestatio que scripta est in libro moysi
serui dei quia peccauimus etc. Et statuit
sermōnes suos quos loquitur est super nos.
et super principes nros qui iudicauerunt nos.
ut superduceret in nos malū magnum quale
numquā fuit sub omni celo. secundum quod
factum est in iherlm. sicut scriptum est in lege
moysi. Omne malum hoc uenit super nos.
et non rogauimus faciem tuā dñe dñs nre. ut
reuerteremur ab iniquitatibz nris. et co-
gitaremus ueritatē tuā. et uigilauit do-
minus super maliciā. et adduxit eam super nos.
Iustus dñs dñs nre in omnibz opibus suis que
fecit. non enim audiuimus uocē eius. Et
nunc dñe dñs nre qui eduxisti populum
tuū de terra egypti in manu forti. et fecisti
tibi nomen secundum diem hanc. peccauimus
iniquitatē fecimus dñe in omnē iusticiā
tuam. Auertatur obsecro ira tua et furor
tuus a ciuitate tua iherlm. et monte scō
tuo. Propter peccata enim nra et iniquitates
patrum nrorum. iherlm et populus tuus
in obprobrium sunt omnibz per circuitum nrem.
Hunc ergo exaudi dñe dñs nre orationē serui
tui et preces eius. et ostende faciē tuā super
scārium tuum. quod destructū est. Propter
ueneratissimum inclina dñs nris aurē tuam.
et audi. apertis oculos tuos et uide desolatio-

nem nrām. et ciuitatem sup quam inuoca-
 tum ē nomen tuum. Non enim ī in-
 itificationib' nrīs psterimus preces ante
 faciem tuam. sed in miseracionibus tuis mul-
 tis. Exaudi dñe. placare dñe. attende et
 fac. Ne moreris ppter tenetapsium ds nrīs.
 quia inuocatum ē nomen tuū sup ciuitatem
 et sup populum tuum. Cumq; adhuc loque-
 rer et orare. et confiterer peccata mea. et pec-
 cata populi mei. ut ut psternerem preces
 meas in conspectu dī mei. p monte scō dei
 mei. Adhuc me loquente in oratione mea.
 ecce uir gabriel quē uiderā in uisionis prin-
 cipio. cito uolans tetigit me in tempore sa-
 crificij uestitū. et docuit me et loquutus
 est michi. dixitq;. Daniel nunc egressus sū
 ut docerem te. et intelligeres. Ab exordio pre-
 cum tuarū egressus ē sermo. Ego autē ueni
 ut indicare tibi. quia uir desiderioy es.
 Tu autē animaduerte sermonē. et intellige
 uisionē. Septuaginta ebdomades abbrevia-
 te sunt sup populū tuum. et sup urbem
 scām tuam. ut consummet̄ preuaticatio.
 et finē accipiat peccatū. et deletur iniqui-
 tas. et adducatur iusticia sempiterna. et
 impleatur uisio et pphetā. et ungetur
 scōrum. Scito et animaduerte ab exta
 sermonis ut tēru edificetur iherlm usq;
 ad xp̄m ducē. ebdomades septem. et ebdo-
 mades sexaginta du e erunt. et rursus me-
 uificabitur platea et muri in angustia
 temporū. Et post ebdomades sexaginta
 duas occidetur xp̄c. et n̄ erit eius ppls
 qui eum negaturus est. et ciuitatē et
 scārum dissipabit populus cū ducē uen-
 turo. et sunt ei uastitas. Et post finē belli.
 statuta desolatio. Confirmabit autē pactū
 multas ebdomada una. et in dimidio ebdo-
 madis deficiet hostia et sacrificium. et in
 templo erit abhominatio desolationis.

et usq; ad consummationē et finē p̄seuerabit
 desolatio. **A**nno tercio cyri regis p̄sarū
 uerbum reuelatum ē danieli. coguimento
 batcassar. et uerum uerbum et fortitudo
 magna. intellexitq; sermonē. Intelligen-
 tia enim ē opus in uisione. Indieb' illis ego
 daniel lugebam. trium ebdomadarū dieb'.
 panem desiderabilem n̄ comedi. et caro et
 unū n̄ intrauerunt in os meum. sed neq;
 unguento unctus sum. donec complerent̄
 trū ebdomadarū dies. Di e autē uicesima
 et quarta mensis primi. eram iuxta flu-
 uium magnū qui ē tygris. et leuau oco-
 los meos et uidi. et ecce uir unius uestitus
 lineis. et renes eius accincti auro obrizo.
 et corpus eius quasi chrisolitus. et facies
 eius uelut species fulguris. et oculi eius
 ut lampas ardens. et brachia ei' et que
 deorsum usq; ad pedes quasi specus cris-
 candentis. et uox sermonū eius ut uox
 multitudinis. Vidi autē ego daniel solus
 uisionē. porro uiri qui mecum erant non
 uiderunt. sed terrore nimis irruit sup eos.
 et fugerunt in absconditum. Ego autē
 relictus solus. uidi uisionē grandem hāc.
 et non remansit in me fortitudo. sed et spe-
 cies mea immutata ē in me. et emarcui.
 nec habui quocquā uirū. **E**t audiui uocē
 sermonū eius. et audiens iacebam conster-
 natus sup facie meā. uultusq; meus here-
 bat terre. Et ecce manus tetigit me. et ere-
 xit me sup genua mea. et sup articlōs
 manuum mearū. et dixit ad me. Daniel
 uir desiderioy intellige uerba mea que
 ego loquor ad te. et sta in gradu tuo. Nē
 enim missus sum ad te. Cumq; dixisset m̄
 sermonē istū. stetit tremens. et ait ad me.
Noli metuere daniel. quia ex die primo
 quo posuisti cor tuū ad intelligendum ut
 te affligeres in conspectu dī tui. exaudita

sunt uerba tua. et ego ueni ppter sermones tuos. Princeps autē regni psarum restitit in uiginti et uno dieb. Et ecce michael unus de principibus primus uenit in aduitorū meum. Et ego remansi ibi iuxta regem psarum. Ueni autē ut docerē et que uentura sunt populo in nouissimis diebus. qm̄ adhuc uisio in dies. Cūq; loqueretur in huiusmodi uerbis. deieci uultū meū in terram et tacui. Et ecce quasi simultudo filij hominis tetigit labia mea. et apertis os meum loquutus sum. et dixi ad eum qui stabat contra me. Dñe mi in uisione tua dissolute sunt compages mee. et nichil in me remansit iurium. et quom̄ poterit seruus dñi mei loqui cum dño meo. Nichil enim in me remansit iurū. sed et altus meus intēdit. Rursum q̄ tetigit me quasi uisio hominis. et confortauit me et dixit. Noli timere uir desideriorū. pax tibi. Confortare. et esto robustus. Cūq; loqueret̄ mecum. conualui et dixi. Loquere dñe mi. quia confortasti me. Et ait. Numquid scis quare uenerim ad te. Et nunc reuertar ut preher̄ aduersum principē psarum. Cum enim egrederer. apparuit princeps grecorū ueniens. Veritatem annuncio tibi. quod expressum ē in scriptura ueritatis. Et nemo ē aduitor meus in omnib⁹ his. nisi michael princeps uester. Ego autē ab anno primo darij medi stabam. ut confortare et roborare. et nunc ueritatem annuncio tibi. Et ecce adhuc tres reges stabunt in psyde. et quartus dicitur opibus nimis. sup̄ omnes. Et cum inualuerit diuitijs suis. concitabit omnes aduersus regnum grecie. Surget uero rex fortis. et dominabitur potestate multa. et faciet quod placuerit ei. Et cū steterit.

conteretur regnum eius. et diuidetur in q̄ tuos uentos celi. sed n̄ in postero eius. neq; scdm̄ potentia illius qua dominatus ē. Lacerabit enim regnum eius etiam in externos. exceptis his. Et confortabitur rex austri. et de principibus eius preualebit sup̄ eum. et dominabitur ditione. multa enim dominatio eius. Et post finē annorū federabuntur. filiaq; regis austri ueniet ad regem aquilonis facere amicitiam. Et n̄ optinebit fortitudine brachij. nec stabit semen eius. Et tradetur ipsa et qui adduxerunt eam adolescensculis eius. et qui confortabant eam in temporibus. Et stabit de germine radicem eius plantatio. et ueniet cum exercitu. et ingreditur puinciam regis aquilonis. et aburet eis. et optinebit. insup̄ et deos eorū et sculptilia. uasa quoq; preciosa argenti et auri captiua ducet in egyptum. Ipse preualebit aduersum regē aquilonis. et intabit in regnum rex austri. et reuertetur ad terram suam. filij autē eius puocabuntur. et congregabunt multitudinē exercituum plurimorū. et ueniet pperans et inuidans. et reuertet̄ et concitabitur. et congreguetur cū robore ei. Et puocatus rex austri. egredietur et pugnabit aduersus regem aquilonis. et pparabit multitudinē nimia. et dabitur multitudo in manus eius. et capiet multitudinē. et exaltabitur cor eius. et deiciet multa milia. sed n̄ pualebit. Conuertet enim rex aquilonis. et preparabit multitudinem multo maiore quā prius. et in fine temporū annorūq; ueniet pperans cū exercitu magno. et opibus nimis. Et in temporibus illis multa consurgent aduersus regem austri. filij quoq; preuaricatorum pphi tui extollentur. ut impleant uisi-

onem: et coeruent. Et ueniet rex agulonis
 et comportabit aggerem. et capiet urbes
 munitissimas. et brachia austri n̄ sustineb̄t.
 Et consurgent electi eius ad resistendū. et
 n̄ erit fortitudo. et faciet ueniens sup eū
 iuxta placitum suum. et n̄ erit qui stet
 contra faciem eius. & stabit in terra milita.
 et consummet̄ in manu eius. et ponet fa-
 ciam suam. ut ueniat ad tenendū uniuersū
 regnū eius. et recte faciet cum eo. et
 filiam feminarū dabit ei. ut euertat illud.
 et n̄ stabit nec illius erit. et conuerteret facie
 suam ad insulas et capiet multas. Et cessa-
 re faciet principē obpbriū sui. et obpbriū
 eius conuerteret̄ in eum. & conuerteret faciem
 suā ad impium terre sue. et impinget
 et coeruet et n̄ inueniet̄. Et stabit in loco
 eius uilissimus. et indignus decore regio.
 et in paucis diebus conteretur: nec in furore
 nec in prelio. Et stabit in loco eius despectus.
 et n̄ tribuetur ei honor regis. & ueniet
 clam et optinebit regnū in fraudulencia.
 et brachia pugnantis expugnabuntur a
 facie eius et conterentur: insup et dux fe-
 deris. Et post amicitias cum eo faciet
 dolum. et ascendet et supabit in modico
 populo. Habundantes et uberes urbes
 ingredietur: et faciet que n̄ fecerunt patres
 eius. et patres patrū eius. Rapinas et p̄-
 dam et diuicias eorum dissipabit. et cont̄
 firmissimas cogitationes uiuet. et hoc usq;
 ad tempus. Et conuertabitur fortitudo eius
 et cor eius aduersum regē austri. in exerci-
 tu magno. et rex austri puocabitur ad bel-
 lum. multas auxilijs et fortibus nimis.
 & n̄ stabunt quia nubunt aduersus eū
 consilia. et comedentes panē cum eo con-
 terent illum. exercitusq; eius opprimeet̄.
 et cadent interfecti ei plurimi. Duorum
 quoq; regum cor erit ut male faciunt. &

ad mentem unā mendacium loquentur:
 et n̄ pficient. quia adhuc finis in aliud
 tempus. Et reuertetur in terram suā cum
 opibus multis. et cor eius aduersum testa-
 mentum sc̄m. et faciet et reuertet̄ in ter-
 ram suam. Statuto tempore reuertetur
 et ueniet ad austrum. et n̄ erit prioru simi-
 le nouissimū. Et ueniet sup eū trices
 et romani. et percutietur et reuertetur. &
 indignabitur contra testamentum sc̄m
 rū et faciet. Reuerteturq; et cogitabit ad
 uersum eos qui dereliquerant testamen-
 tum sc̄m rū. & brachia ex eo stabunt. et
 polluent sc̄m rū fortitudinis. Et aufer-
 rent iuge sacrificium. et dabunt abhomi-
 nationes in desolationē. et impij in testa-
 mentum simulabunt fraudulenter. Po-
 pulus autē sciens dñm suū. optinebit
 et faciet. & docti in populo docebunt plu-
 rimos. et ruent in gladio et in flamma.
 in captiuitate et in rapinā dierum. Cūq;
 conuerit subleuabuntur auxilio paruulo.
 et applicabuntur eis plurimi fraudulenti.
 Et de eruditis ruent ut conflentur. et eli-
 gantur. et dealbentur. usq; ad tempus p̄-
 finitum. quia adhuc aliud tempus erit. Et
 faciet iuxta uoluntatē suam rex. et eleua-
 bitur et magnificabitur aduersū omne
 deum. et aduersum dñm deorū loquetur
 magnifica. et diriget donec impleatur
 iracundia. Ppetrata ē quippe definitio.
 et dñm patrum suorū n̄ reputabit. et erit
 in concupiscentiā filii feminarū. nec quemq;
 dñorū curabit. quia aduersum uniuersa
 consurget. Dñm autē moazim in loco suo
 uenerabitur. et dñm quē ignorauerunt
 patres eius colet. auro et argento et lapi-
 de p̄cioso rebusq; preciosis. Et faciet ut
 inuiuat moazim cū deo alieno quē cog-
 nouit. et multiplicabit gl̄am. et dabit

est potestate in multis. et terram diuidet
gratuiti. **Q**ui tempore p̄finito preliabit̄.
aduersū cum rex austri. et quasi tempestas
ueniet contra illum rex aquilonis. in
curribz. et in equitibus. et in classe mag
na. Et ingredietur terras. et conteret et
p̄transiet. Et introibit in terram glosam.
et multa corrueat. **H**e autē sole saluabunt̄
de manu eius. edom et moab. et principi
um filiorū animos. Et emittet manum
suam in terras. et terra egypti non effu
get. Et dominabitur thesaurū auri et
argenti. et in omnibz preciosis egypti.
P̄ lybiam quoq; et ethyopiā transibit.
et fama turbabit eum ab oriente. et ab
aquilone. et ueniet in multitudine mag
na ut conterat et interficiat plurimos. et
figet tabernaculum suū. apethno inter
maria. sup montē inclitum et sc̄m. et ueniet
usq; ad summitatē eius. et nemo auxilia
bitur ei. In tempore autē illo confurget
michael princeps magnus qui stat pro
filijz populi tui. et ueniet tempus. quale
n̄ fuit ab eo quo gentes esse ceperunt usq;
ad temp̄ illud. Et in tempore illo saluabi
tur populus tuus. omnis qui uiuentis
fuerit scriptus in libro. Et multi de his
qui dormiunt in terre puluere angilabit̄.
alij in uitā eternā. et alij in opprobriū ut
uideant semp. Qui autē docti fuerint
fulgebunt quasi splendor firmamenti.
et qui ad iusticiā erudiunt multos qua
si stelle in p̄petuas eternitates. Tu autē
daniel claude sermones. et signa librū
usq; ad temp̄ statutum. P̄transibunt
plurimi. et multiplex erit scientia. Et
uidi ego daniel. et ecce quasi duo alij sta
bant. unus hinc sup ripam fluminis. et
alius inde ex altera ripa fluminis. Et
dixi uno qui indutus erat lineis. qui

stabat sup aquas fluminis. **V**sq; quo fi
nis horum mirabiliū. Et audiui uirū
qui indutus erat lineis. qui stabat sup
aqual fluminis. Cuius leuasset dexterā
et sinistram suam in celū. et iurasset per
iumentē in eternum. quia in tempus. et
tempora et dimidiū temporis. et cū com
pleta fuerit dysphio manus populi sc̄i
complebunt̄ uniuersa hec. Et ego audiui
et n̄ intellexi. et dixi. Dñe mi. quid erit
post hec. **E**t ait. Vade daniel. quia clausi
sunt signatq; sermones. usq; ad tempus
p̄finitū. Eligentur et dealbabitur.
et quasi ignis p̄babitur multa. et impie
agent impy. neq; intelligent omnes im
py. Porro docti intelligent. et a tempo
re cum ablatum fuerit iuge sacrificiū.
et posita fuerit abhominatio in desolato
ne. dies mille ducenti nonaginta. Beatus
qui expectat. et puenit ad dies mille tre
centos triginta quing. Tu autē daniel uade
ad p̄finitum. et requiesces. et stabis in so
te tua in fine dierū. **H**ic usq; daniel in he
braico uolumine legimus. cetera que se
quuntur usq; ad finē libri de theodori
onis editione translata sunt. **E**t
erat uir habitans in babilone. et nom
eius ioachim. Et accepit uxore nomine
su sannā. filiam helchie. pulchram nimis.
et timentē dñm. Parentes enim illius
cum eēt iusti. erudierunt filiam suam
sc̄dm legem moysi. Erat autē ioachim
diues ualde. et erat ei pomeriū uicinum
domui sue. et ad ipsum confluxant ui
dei. eo quod esset honorabilior omnium.
Et constituta sunt duo senes iudices in
anno illo. de quibus loquutus ē dñs.
quia egressa ē unguetas de babilone a
senibus iudicibz. qui uidebantur rege
re populū. Isti frequentabant domum

ioachim. et ueniebant ad eos omnes qui habebant iudicia. Cum autē populus reuersisset post meridiē. ingrediebatur susanna. et deambulabat in pomerio uiri sui. Et uidebant eam senes cotidie ingredientes et deambulantes. et exarserunt in concupiscentia eius. et cetererunt sensu suum. et declinauerunt oculos suos ut non uiderent celum. nec recordarentur iudiciorum iustorum. Erant autē ambo uulnerati amore eius. nec iudicauerunt sibi uicisti dolorem suum. Erubescabant enim iudicare concupiscentiam suam. uolentes concubere cum ea. et obseruabant cotidie sollicitus uidere eam. Dixitque alter ad alterum. famulus domus. quia prandij hora est. Et egressi recesserunt a se. Cumque reuersissent uenerunt in unum. et seueritantes abinuicem causa iustitiam concupiscentiam suam. Et tunc in commune statuerunt tempus. quando eam possent inuenire solam. Factum est ergo cum obseruarent diem ipsum. ingressa est aliquando sicut heri et iudiciorum uetus. cum duabus solis puellis. uoluntque lauare in pomerio. Estus quippe erat. Et non erat ibi quisquam preter duos senes absconditos. et contemplantes eam. Dixit ergo puellis. Afferte michi oleum et spongiam. et ostia pomery claudite ut lauet. feceruntque sicut preceperat. clauseruntque ostia pomery. et egressi sunt per posticum. ut afferrent que iusserat. nesciebantque senes mali esse absconditos. Cum autē egressi essent puellae. surrexerunt duo senes. et accurrerunt ad eam et dixerunt. Ecce ostia pomery clausa sunt. et nemo nos uidet. et in concupiscentia tua sumus. Quamobrem affertare nobis. et commiscere nobiscum. Quod si nolueris. dicemus testimonium contra te. quod fuerit tecum iuuenis. et ob

213
hanc causam miseris puellas a te. Ingerunt susanna et ait. Angustie in sunt undique. Si enim hoc egero mors michi est. si autem non egero non effugiam manus uirum. Sed melius michi est absque opere incidere in manus uirum. quam peccare in conspectu domini. Et exclamauit uoce magna susanna. Exclamauerunt autē et senes aduersus eam. & cucurrerunt unus. et aperuit ostia pomery. Cum ergo audissent clamorem in pomerio famuli domus. irruerunt per posticum. ut uiderent quidnam esset. Postquam autē senes loquuti sunt. erubuerunt serui uehementer. quia nunquam dictus fuerat sermo huiusmodi de susanna. Et facta est dies crastina. Cumque uenisset populus ad uirum et ioachim. uenerunt et duo presbiteri pleni iniqua cogitatione aduersus susannam. ut interficerent eam. Et dixerunt coram populo. Mittite ad susannam filiam helchie. uxorem ioachim. Et statim miserunt. Et uenit cum parentibus et filiis. et uniuersis cognatis suis. Porro susanna erat delicatissima. et pulchra specie. Et iniqui illi uisum ut discopiretur. erat enim cooptata. ut uel sic faciarentur decore eius. Stabant igitur sui. et omnes qui nouerant eam. Consurgentes autē duo presbiteri in medio populi. posuerunt manus suas super caput eius. Que flens susperxit in celum. Erat enim cor eius fiduciam habens in domino. & dixerunt presbiteri. Cum deambularem in pomerio soli. ingressa est hec cum duabus solis puellis. Et clausit ostia pomery et dimisit puellas. Venitque ad eam adolescens qui erat absconditus. et concubuit cum ea. Porro nos cum essemus in angulo pomery. uidentes iniquitatem cucurrimus ad eos. et uidimus eos pariter commisceri. Et illum quidem non quum

mus comprehendere. quia fortior nobis
erat. et aptis ostijs exiliuit. Hanc autē
cum apprehendissemus. interrogauim⁹
quis nam esset adolefcens. et noluit iudi-
care nobis. Hui⁹ rei testes sumus. Credi-
dit eis multitudo quasi semibus populi
et iudicib⁹. et condemnauerunt eam ad
mortē. Exclamauit autē uoce magna sus-
anna et dixit. Ds̄ eterne qui abscondito-
rū es cognitor. qui nosti omnia antequā
fiant. tu scis qm̄ falsum adūsum me tu-
lerunt testimoniu. Et ecce mortuor. cū
nichil horum fecerim. que isti maliciose
composuerunt aduersum me. Exaudi-
uit autē dñs uocē eius. Cūq; duceret
ad mortem. suscitauit deus spm̄ scm̄ pueri
iunioris. cui nomen daniel. et exclamauit
uocē magna. Quid⁹ ego sum a sanguine
hui⁹. Et conuersus omnis populus ad eū
dixit. Quis est sermo iste quē tu loqui-
tus es? Qui cum staret in medio eorū ait
Sic fati filij isrl. n̄ iudicantes neq; quod
uerum est cognoscentes. condemnastis fi-
liam isrl. Reuertimini ad iudiciū. quia
falsum testimoniu loquuti sunt aduers⁹
eam. Reuersus est ḡ populus cū festina-
tione. et dixerunt ei senes. Veni et se-
de in medio nr̄m. et indica nobis. quia
tibi dedit d̄s honore senectutis. Et dixit
ad eos daniel. Separate illos ab inuicē
procul. et diiudicabo eos. Cum ḡ diui-
si essent alter ab altero. uocauit unū
de eis et dixit ad eū. Inueterate dierū
malorum nunc uenerunt peccata tua
que opabaris prius. iudicans iudicia
iniusta. innocentes opprimens. et di-
mittens noxios. dicente dño. innocen-
tem et iustum n̄ interficies. Nunc ḡ
si iudisti eos. dic sub qua arbore uide-
ris eos loquentes sibi. Qui ait. Sub

eno. Dixit autē daniel. Recte mentatus
es in caput tuum. Ecce enim angls̄ dī ac-
cepta sententia ab eo. scindet te mediu.
Et amoto eo. uisit uenire aliu et dixit
ei. Semen chanaan et non iuda. species de-
cepit te. et concupiscentia subuertit cor
tuum. Sic faciebatis filiabus isrl. et ille-
tamentes loquebantur uobis. Sed n̄ filia
iuda sustinuit iniquitatē ur̄am. Hunc
ḡ dic in. sub qua arbore comprehendis
eos loquentes sibi. Qui ait. Sub primo.
Dixit autem ei daniel. Recte mentatus es
et tu in caput tuum. Manet enim ange-
lus dei gladium habens. ut secet te me-
duum. et interficiet uos. Exclamauit ita-
q; omnis cecus uocē magna. et benedixe-
runt deo. qui saluat sperantes in se. Et
consurrexerunt aduersus duos p̄bros.
conuincerat enim eos daniel ex ore suo fal-
sum dixisse testimonium. feceruntq;
eis sicut male egerant aduersus proxi-
mum. ut facerent scdm̄. legem moysi.
et interfecerunt eos. Et saluatus ē san-
guis innoxius. in die illa. Helchias autē
et uxor eius laudauerunt dñm p̄ filia su-
a susanna. cum ioachim marito eius.
et cognatis omnib⁹. quia n̄ esset inuenta
in ea res turpis. Daniel autē factus ē
magnus in conspectu populi. a die illa
et deinceps. Et rex astr̄ agēs appositus
ē ad patres suos. et suscepit curus p̄ses
regnum eius. **E**rat autem daniel con-
uiuia regis. et honoratus sup omnes ami-
cos eius. Erat quoq; ydolum nomine
bel apud babilomios. et impendebant
in eo p̄ dies singulos. simile artabz duo-
decim. et oues quadraginta. unūq; ampho-
re sex. Rex quoq; colebat eum. et ibat p̄
singulos dies adorare eum. Poero daniel
adorabat dñm suum. Dixitq; ei rex. Auare

non adoras bel. Qui respondens ait e-
qua n̄ colo ydola manufacta. sed uiuen-
tem d̄m qui creauit celum et terram.
et habet potestatem omnis carnis. Et
dixit ad eum rex. Non tibi uidetur esse
bel uiuens deus. An non uides quanta
comedat et bibit cotidie. Et ait dani-
el arridens. Ne erres rex. Iste enim in-
trifsecus luteus ē. et fomisecus creus.
neq; comedit aliquando. Et iratus rex uo-
cauit sacerdotes eius. et ait eis. Nisi dixe-
ritis michi quis ē qui comedat impensas
has. mouerimur. Si autem ostenderitis
qm̄ bel comedat eas. mouetur daniel. q̄a
blasphemauit in bel. Et dixit daniel
regi. fiat iuxta uerbū tuū rex. Erant
autē sacerdotes bel septuaginta. exceptis
uoribus et paruulis et filijs. Et uenit
rex cum daniel in templū belis. et dixē-
runt sacerdotes belis. Ecce nos egredie-
mur foras. et tu rex pone escas. et ui-
num misce. et claude ostium et signa
anulo tuo. Et cum ingressus fuers ma-
ne. nisi inueneris omnia comesta a bel
mouemur. uel daniel qui mentitus ē adū-
sum nos. Continebant autem quia fe-
cerant sub mensa absconditum introi-
tum. et pillum ingrediebantur semp.
et deuorabant ea. Factum ē igit̄ post
quam egressi sunt illi. et rex posuit ci-
bos ante bel. p̄cepit daniel pueris suis.
et attulerunt cinerem. et cribrauit p
totum templū coram rege. Et egressi
clauserunt ostium. et signantes anulo
regis abierunt. Sacerdotes autē ingres-
si sunt nocte iuxta consuetudinē suā.
et uxores et filij eorum. et comederunt
omnia et biberunt. Surrexit autē rex
primo diluculo. et daniel cum eo. Et
ait rex. Salua ne sunt signa daniel. Q

214
respondit. Salua rex. Statimq; cum ape-
ruiſſet ostium. intutus rex mensam excla-
mauit uoce magna. Magnus es bel. et
non ē apud te dolus quisquā. Et risit da-
niel. et tenuit regem ne ingrederet̄ intro.
Et dixit. Ecce pauimentum animaduerte.
cui uestigia sunt hec. Et ait rex. Video
uestigia uiuorū ac mulierum. et infantū.
Et uacul rex. tunc apprehendit sacer-
dotes et uxores et filios eorum. et osten-
derunt ei ostiola abscondita. p̄ que ingre-
diebantur. et consumebant que erant
sup mensam. Occidit ḡ illos rex. et tra-
didit bel in potestatē danieli. qui subū-
tat eum. et templum eius. **E**t erat
draco magnus in loco illo. et colebant eū
babylony. Et dixit rex danieli. Ecce n̄c
n̄ potes dicere. quia non sit iste d̄s uiuēs.
Adora ḡ eū. Dixitq; daniel. Dn̄m deum
meum adoro. quia ipse est d̄s uiuens.
Tu autē rex damichi potestatē. et inter-
ficiam draconē absq; gladio et fuste. Et
ait rex. Do tibi. Tult ḡ daniel picē. et
adipem. et pilos. et coxit pariter. fecitq;
massas. et dedit inos draconi. et dirup-
tus ē draco. Et dixit. Ecce quē colebatis.
Quod cum audissent babylony. indigna-
ti sunt uehementer. et congregati adū-
sus regem dixerunt. Iudeus factus ē rex.
Bel destruxit. draconē interfecit. et sa-
cerdotes occidit. Et dixerunt cum ue-
nissent ad regē. Trade nobis danielē.
alioquin interficiemus te et domum
tuā. Vidit ḡ rex quod iruerent in eū
uehementer. et necessitate compulsus. tra-
didit eis danielē. Qui miserunt eum
in lacum leonum. et erat ibi sex diebus.
Porto in lacu erant septem leones. et da-
bantur eis cotidie duo corpora et dug-
oues. Et tunc nondate sunt eis. ut

deuorarent daniellem. Erat autē abacuc
 ppheta in iudea. Et ipse coxerat pulmen-
 tum. et intrauerat paues in alueolo. et ibat
 in campum ut ferret messoribz. Dixitq;
 angls dñi ad abacuc. Fer prandium qd
 habes in babylonē danieli. quē in lacu
 leonū. Et dixit abacuc. Dñe babylonē
 non uidi. et lacum nescio. Et apprehen-
 dit eum angls dñi in uertice eius. et por-
 tauit illum capillo capitis sui. posuitq;
 eum in babylonē sup lacum in impetu
 spē sui. et clamauit abacuc dicens. Da-
 niel serue dī. tolle prandiu quod misit
 tibi dñs. Et ait daniel. Recordatus es enī
 mei dñs. et n̄ dereliquisti diligentes te. Sur-
 gensq; daniel comedit. Porro angls dñi
 restituit abacuc confectum in loco suo. Ve-
 nit ḡ rex die septima. ut lugeret daniellem.
 Et uenit ad lacum et introspexit. et
 ecce daniel sedens. Et exclamauit rex uo-
 ce magna dicens. Magnus es dñe dñs da-
 nielis. Et extraxit eum de lacu. Porro
 illos qui pditionis eius causa fuerant.
 intro misit. et deuorati sunt in momēto
 coram eo. **Explicit daniel propheta.**

Inapit prologus iheronimi in libro. xii. pro-

phetarum minorum;

Non idem ordo duodecim
 pphetarum ē apud he-
 breos. qui et apud nos.
 vnde scdm id quod ibi
 legitur. hic quoq; dispo-
 sita sunt. Osee comminatus ē. et quasi p
 sententias loquens. Joel planus in princi-
 pijs. in fine obscurior. et usq; ad malachia
 habent singuli pprietates suas. quē
 eadram scribam legiq; doctore hebrei au-
 tumant. Et quia longum ē nunc de om-
 nibus dicere. hoc tantum uos o paula
 et eustochū ammonitas scire uolo. unū

esse librum duodecim pphetarū. et osee.
^{synonon.} **сѣнкронон.** ysaye. malachiam ū aggei.
 et zacharie fuisse tempoubus. in quibus autē
 tempus non preferatur in titulo sub illis
 eos regibus pphetasse. sub quibz et hi qui
 ante eo habent titulos pphetauerunt.

Inap. plogus in osee propheta.

see crebro nominat effiam sa-
 mariam. ioseph. iezrael. et uxore
 fornicariam. et fornicationis filios. et ad
 alteram cubiculo clausam mariti. multo
 tempore sedere iudiam. et sub ueste lu-
 gubri uiri ad se reditum prestolari.

Explicit plogus. Inap. liber osee propheta.

ER. B. I. M.

domini quod fa-
 ctum est ad osee
 filium beeri. in die-
 bus orie ioachan
 achaz. ezechie re-

gum uida. et in diebz ieroboam filij io-
 as regis isrl. Principium loquendi do-
 mino in osee. Et dixit dñs ad osee. Vade
 sime tibi uxorem fornicariam et fac fili-
 os fornicationum. quia fornicans forni-
 cabitur terra a dño. Et abiit et accepit
 gomer filiam debelaim. et concepit et
 peperit filium. Et dixit dñs ad eū. Voca
 nomen eius iezrael. qm̄ adhuc modicū
 et uisitabo sanguinē iezrael sup domū
 hieū. et quiescere faciam regnum domi-
 nisi. Et in die illa conteram arcū isrl.
 in ualle iezrael. Et concepit adhuc et
 peperit filiam. et dixit e. Voca nomen
 eius absq; misericōdia. quia n̄ addam ultra
 misereri domui isrl. sed obliuione ob-
 liuiscar eorum. et domui iuda misere-
 bor. et saluabo eos in dño dō suo. et n̄
 saluabo eos in arcu et gladio. et in bello.
 et in equis et in eguitabz. Et ablactauit